

DIVIZNA
LIBEREC

NEWSLETTER 01/2024

NOVINKY Z DIVIZNY

První úvodník tohoto roku věnujeme 30. březnu. Je to Mezinárodní den nulového odpadu, který OSN vyhláší teprve od roku 2023. Však i u nás jsme si museli projít celkem dlouhou cestu od úvodních doporučení: „Odpadky patří do koše, ne do přírody,“ přes „Nedávej všechno do jednoho koše, roztríd' vše do těch barevných kontejnerů,“ (a Češi jsou dobří třídíči!) až po „To je fajn, že třídíš, ale nejlepší odpad je přece ten, který vůbec nevznikl! Nešlo by jeho množství snížit třeba až na nulu?“ A to je cíl, ke kterému směřuje myšlenka Zero Waste. A jak toho dosáhnout? Postupovat systematicky podle pěti pravidel – co můžeš, odmítni, co nemůžeš, alespoň zredukuj, použij věci opakovaně, zbytek kompostuj nebo recykluj.

Nezapomeňte však, že všeho moc škodí a některé součásti svého života proto ze systému Zero Waste vynechte. Například náš newsletter. Neodmítejte ho, neredukujte jeho čtení, stačí, když si ho přečtete jednou (i to považujeme za úspěch), a když si ho necháte v počítači, kde se nerozloží, ani se nezrecykluje, jistě vám to Bea Johnson, autorka jedné z populárních knih o Zero Waste, odpustí.

A všimli jste si, že náš newsletter má novou podobu? Stejně jako naše webové stránky? A líbí se vám? Budeme rádi, když nám dáte vědět. Stačí napsat na email diviznaliberec@gmail.com.

Předem děkujeme.

Přejeme vám příjemné počtení.

Michal Řepík a Ondřej Šíp

Konkrétních nápadů, jak se k životu bez odpadu propracovat, je plno, některé najdete třeba na <https://www.zerowastecesco.cz/zero-waste/> a k některým vás mohou inspirovat jarní kampaně, o kterých píšeme dále.

AKCE PRO UČITELE NA 2. ČTVRTLETÍ ROKU 2024

Přijměte naše pozvání na 3 poslední akce tohoto školního roku:

**25. 4. 2024, 13.00–17.00,
ŠKOLA V ZOO**

METODICKÝ SEMINÁŘ

Lektor: RNDr. Alice Hudcová, Ing. Aleš Kočí a dipl. ek. Miroslava Nováková, SEV DIVIZNA Liberec

Místo konání: SEV DIVIZNA Liberec

Režijní poplatek: 200 Kč

Zveme vás na netradiční prohlídku Zoo Liberec u příležitosti 120. výročí jejího založení. Více informací naleznete [ZDE](#).

7. 5. 2024, 13.00–17.00,

PROČ JEŠTĚD NENÍ SOPKA?

ODBORNÁ EXKURZE

Lektor: Doc. RNDr. Kamil Zágoršek, PhD., TUL Liberec, katedra geografie

Místo konání: Ještěd

Režijní poplatek: 200 Kč

I když na první pohled Ještěd může připomínat sopku, v žádném případě jí nikdy nebyl. Ukážeme si, jak Ještěd vznikl a proč nemůže být sopkou. Dozvíte se také, jak lze tuto lokalitu využít pro práci s dětmi. Více informací naleznete [ZDE](#).

**4. 6. 2024, 8.30–17.00,
EXKURZE DO NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ
PAMÁTKY JESTŘEBSKÉ SLATINY**

ODBORNÁ EXKURZE

Lektor: zaměstnanec Správy CHKO Kokořínsko – Máchův kraj

Místo konání: Jestřebské slatiny

Režijní poplatek: 250 Kč (jízdenka v ceně exkurze)

Pojďte s námi na výpravu po Jestřebských slatinách. Během zhruba 7 km dlouhé vycházky z Provodína do Starých Splavů se seznámíme jak s problematikou ochrany tohoto území, tak s historií této části krajiny. Rovněž uvidíte řadu cenných druhů převážně z naší flóry. Více informací naleznete [ZDE](#).

Přihlašujte se, prosím, přes elektronický formulář na webu SEV DIVIZNA Liberec [ZDE](#). Doufáme, že vás naše nabídka zaujala, a těšíme se na setkání při našich akcích.

Petra Plachá

S MLOKEM LEHKÝM KROKEM ANEB JARNÍ VYCHÁZKA ZA HUMNA

Víte, jak si povídají čolci?
Co se lidé naučili od koček?
A umí kuny vlastně plavat?
Na tyto a mnoho dalších
fascinujících otázek
odpovídají stanoviště
QR stezky

S mlokem lehkým krokem

Naše „mločí stezka“ vás zve k jarnímu objevování rozmanitých zákoutí přírody blízkého okolí Lidových sadů.

Přibližně 4 km okruh vyznačený QR kódy na žlutých cedulkách vás zavede na krásná a podivuhodná místa. Každé stanoviště obsahuje přírodovědnou zajímavost vážící se k danému místu a k ní jednoduchý úkol. Okruh vás zavede i na cestičky, kterými se běžně nechodí, o to pozoruhodnější tajemství leckdy skrývají.

Více informací se dozvíte [ZDE](#).

Ondřej Šíp

DIVIZNA MÁ NOVÉ WEBOVÉ STRÁNKY

Dobrá věc se podařila a věříme, že jste přivítali novou podobu našeho webu.

Od nového roku vám SEV DIVIZNA Liberec nabízí svůj web v novém grafickém i obsahovém kabátě. Věříme, že, vyhledávání informací bude pro naše příznivce přehlednější a celkově komfortnější. Pokud byste měli jakékoliv náměty, pochvaly či připomínky, pošlete nám je na email diviznaliberec@gmail.com

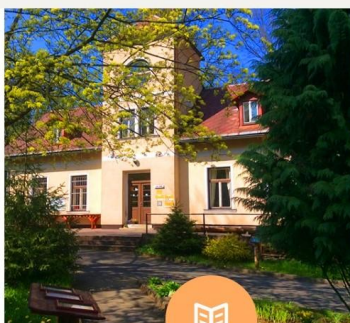

Středisko ekologické výchovy při Zoo Liberec

[O nás](#) | [Vzdělávání](#) | [Projekty](#) | [Stezky](#) | [Kontakty](#)

[HLEDAT](#)

Výukové
programy

[ČÍST VÍCE >](#)

Akce pro
pedagogy

[ČÍST VÍCE >](#)

Pomáhej
přírodě i ty

[ČÍST VÍCE >](#)

Kudy do
DIVIZNY

[ČÍST VÍCE >](#)

NABÍDKA PRO NADŠENÉ PEDAGOGY, PŘÍZNIVCE ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY

**V příštím školním roce budeme opět
otevřít Specializační studium pro školní
koordinátory environmentální výchovy
určené pro učitele základních
a středních škol.**

Čeká vás 250 hodin odborných přednášek, zajímavých metodických seminářů, terénních výprav a výukových programů a také hodně příkladů dobré praxe od zkušených pedagogů. Máme pro vás připraveno spoustu inspirativních projektů a aktivit, které můžete ihned používat se svými žáky. Dozvíte se, kde na EVVO projekty čerpat peníze a jak takové projekty psát. Naučíme Vás, jak získané informace aplikovat do Vaší školní praxe. Nabídneme Vám možnost poznat některá ekocentra (nejen na území Libereckého kraje) a zažít jejich činnost. A co je neméně důležité, během studia získáte spřízněné kolegy se stejným západem pro věc.

Mnoho pedagogů již tímto studiem prošlo a získané znalosti, dovednosti, metody, inspirace a především podpora v oblasti EVVO jim zůstala dodnes.

Základní informace naleznete zde:
[viz příloha](#)

Předběžné přihlášky posílejte na email:
novakova@zooliberec.cz

Mirka Nováková

Řekli o studiu:

"Studium SS 250 bylo sice náročné, ale také opravdu nezapomenutelné! Kromě toho, že jsem potkal spoustu stejně praštěných (rozuměj pro věc zapálených) lidí, se kterými jsem dodnes v kontaktu, jsme při něm zažili spoustu legrace, načerpali inspiraci pro práci s dětmi a blíže poznali nejnovější přístupy k celé problematice EVVO." **Milan, pedagog ZŠ**

"Díky studiu jsem začala pracovat jako koordinátorka EVVO a moc mě to baví. Studium jsem si užila, bylo super." **Katka, pedagog ZŠ**

"Studium EVVO bylo výborné, přínosné a terénní exkurze vždy vnesly zcela nový pohled na danou problematiku, hlavně díky neotřelým metodám a skvělým lektorům." **Tereza, pedagog SŠ**

"Už jsou to čtyři roky, ale pořád se ke studiu SS 250 vracím. S odstupem času se mi vše jeví jako pestrobarevná koláž složená z osobitých a nadšených lektorů, krásného prostředí, nápadů, inspirace a touhy posunout náš svět do lepší dimenze. Teď to všechno využívám ve své praxi." **Pavλίna, pedagog ZŠ**

IDEÁLNÍ ČAS VYBRAT SI SVOU SRDEČNÍ KAMPAŇ!

I letošní jaro přináší řadu výzev, kde každý z nás může alespoň trochu pomoci životnímu prostředí i sobě samému. Chcete se udržitelně pohybovat, prospívat divokým živočichům okolo nás, nebo třeba „jen“ ušetřit nějaké peníze za spotřebovanou vodu? Každý si určitě najde oblast, která by mu nejvíc vyhovovala. Tak vzhůru do letošních kampaní...

Na vlastní pohon

Pěšky, poklusem nebo na kole či koloběžce. Tak se i letos můžeme přepravovat celý květen a zaznamenávat své úspěchy do webové aplikace. A proč jsme nenapsali rovnou, že se jedná o staré známé „Do práce na kole“? Protože účastníci už nějakou dobu mohou používat např. i mhd a pěší chůzi, jen musí dodržet základní pravidlo: „Započítávají se i kombinované cesty, které jsou zčásti vykonávány vlastní silou a jinými dopravními prostředky (vlak, tramvaj, autobus, metro, trolejbus, auto). V rámci těchto cest lze započítat pouze tu část trasy, na které se pohybuje účastník vlastními silami, pokud má tato část v součtu (v jednom směru) délku alespoň 1,5 km.“ Kampaně se loni zúčastnilo 25 621 lidí. Podpoříte letošní překonání tohoto rekordu? Registrace běží do 30. 4. 2024.

Více na <https://dopracenakole.cz/>

Třicet dní pro Zemi

Výzva 30 dní pro Zemi je jistě nejmenší ze všech zmiňovaných. Malá ale naše! I letos ji spustíme na Den Země a během třiceti dní bude možné splnit až 30 úkolů užitečných životnímu prostředí, které může plnit jednotlivec, skupina nebo i třída. Jak se to bude dařit nám samotným, budete moci sledovat na našem facebooku a instagramu.

Více informací bude včas na našem webu [Divizna](#)

Obyčejní hrdinové opět v akci

Kampaň obyčejných hrdinů pořádá vzdělávací centrum TEREZA i letos. Účastníci si mohou vybrat z 11 výzev a v nich ze 36 aktivit, které napomohou zlepšit životní prostředí. Každý si může vybrat libovolný počet aktivit a plnit je jeden týden v dubnu či květnu. Kampaň loni přilákala na 15 000 lidí a účastnit se jí mohou jednotlivci, rodiny, party kamarádů, nebo třeba celé třídy.

Více na <https://ekoskola.cz/projekty/kampanoh/aktualni/>

Udržitelnost z obýváku

Pro ty, kdo si ani přes pestrou nabídku možností nic nevybrali, je tu ještě jedna příležitost. I z obýváku může leckdo pomoci přírodě. A jak? Vzít svůj starý mobil, knížku nebo toner do tiskárny a poslat je k recyklaci nebo dalšímu využití skrze Zásilkovnu.

Více na webu [ZÁSILKOVNA](#)

Michal Řepík

ZOORISKUJ 2024 ZNÁ SVÉ VÍTĚZE!

Ve čtvrtek 15. února se v aule Technické univerzity Liberec odehrálo finále 12. ročníku oblíbené vědomostní soutěže ZOORISKUJ.

Do samotného finále postoupilo 8 týmů. Celkem se letošní soutěže zúčastnilo rekordních 127 týmů z 28 škol Libereckého a Královéhradeckého kraje. Díky různým předmětům zapůjčeným ze soukromých sbírek a z inventáře zoologické zahrady nabídli organizátoři, Lenka Tesařová a Leoš Havle, žákům pestré soutěžní zážitky. Mohli si prověřit nejen své znalosti, ale i sluch, čich, hmat i chuť. Atmosféra finále byla nezapomenutelná, plná napětí, radosti, ovšem i zklamání. Soutěžícím týmům fandili jak spolužáci, tak i učitelé. Všichni zúčastnění do soutěže dali úplně vše, vítězný tým však mohl být jediný. Tím bylo družstvo ze ZŠ a ZUŠ Jabloňová v Liberci ve složení Adéla Hudcová, Ema Bathyány a Nikola Kořínková.

Pořadí na stupních vítězů bylo následující:

1. ZŠ a ZUŠ Jabloňová Liberec

2. ZŠ Lesní Liberec

3. ZŠ Na Výběžku Liberec

Všem finálovým týmům děkujeme za účast, prokazané vědomosti, smysl pro hru a fair play.

Ondřej Šíp

ALEŠ KOČÍ A MIRKA NOVÁKOVÁ

V tomto vydání našeho newsletteru odpověděli na tři otázky naše diviznícké stálice Aleš Kočí a Mirka Nováková.

Aleši, koho bys rád pozval do DIVIZNY na návštěvu?

Sociologa Daniela Prokopa. Nedávno jsem četl jeho knihu Slepé skvrny, která mne svým obsahem velmi překvapila. Kniha pohlíží na problémy a výzvy současného Česka i světa. Hlavní témata jsou neřešená chudoba a exekuce, nerovné vzdělávání a omezené životní šance, populismus a neschopnost na něj reagovat. Doporučuji také Prokopův pořad na Českém rozhlasu v Radiožurnálu - Česko k nezaplacení.

A kdo by byl tvým hostem, Mirko?

Nejraději bych pozvala (a už se nám to i jednou povedlo) člověka, který mě kdysi před léty nasměroval k mé současné profesi. Pod jeho vedením jsem absolvovala Letní školu ochrany přírody v Bílých Karpatech, která mne natolik ovlivnila, že jsem se stala lektorkou EVVO. Tím mým hostem by byl Aleš Máchal, bývalý ředitel Lipky Brno, nestor environmentální výchovy, ale především velmi milý a empatický člověk, mistr ve svém oboru.

Záludná otázka pro oba:

Čeho si jeden na druhém vážíte?

Mirka: Vážím si Alešova přístupu k lidem. Vnímám, že dokáže s lidmi jednat na rovinu, bez emocí a s rozvahou. Myslím, že se mu jeho přístup v dobrém vrací zpět. Troufám si říct, že má přirozenou autoritu, která se obzvláště hodí při řízení organizace. A to na něm obdivuji, že tu naši DIVIZNU tak ladně provází již více jak 20 let.

Aleš: Na Mirce si velmi vážím její spolehlivosti a pečlivosti, vysoké míry profesionality a ochoty zkoušet nové věci. Víím, že se na ni mohu ve všem spolehnout. Když něco řeší, tak to řeší doopravdy a ne jen „jako“. Dále mne velmi těší její odborné smýšlení, kterým směrem se má DIVIZNA ubírat a to se velmi shoduje i s mým pohledem na náš obor. Jsem rád, že ji máme v týmu.

Mirko, co ti dělá aktuálně radost?

Jak se nám rozšiřuje portfolio dlouhodobých programů pro školy. V současnosti jsou v nabídce tři (Tajů plné výpravy, Poklady z půdy, Můj aktivní rok pro přírodu), které běží a je o ně zájem. Brzy spatří světlo světa čtvrtý v pořadí Místo, kde žiji. Těším se na jeho realizaci. Pečlivě ho s lektory připravujeme a bude "vytuněný" :-). Doufám, že se bude líbit i pedagogům.

A co dělá radost Tobě, Aleši?

Podařilo se nám připravit jednosemestrový předmět Environmentální výchova pro studenty Technické univerzity v Liberci. V tomto semestru probíhá první výuka budoucích učitelů přírodopisu a studentů ochrany přírody. Studium jsme dlouho promýšleli, nyní je prvně realizujeme s prvními studenty. Je to pro mne hodně důležité. Rád bych, aby studium bylo smysluplné, zároveň inspirativní a aby studenty bavilo. Učit na vysoké škole je pro nás veliký závazek, veliká příležitost a zároveň veliká zodpovědnost.

ZAČÁTEK NOVÉHO ROKU JE V LIBERECKÉ ZOO VE ZNAMENÍ DRAVCŮ

Hned několik významných událostí se stalo během února na úseku dravců. Vylíhla se dvě mláďata kriticky ohrožených orlosupů bradatých, která, pokud se jim bude dařit, budou za tři měsíce vypuštěna do volné přírody.

Liberecká zoo je dlouhodobě v odchovu těchto majestátních dravců velmi úspěšná a už patnáct mláďat bylo zapojeno do repatriačního evropského programu.

Ve stejném období do zoo přibýly další vzácné přírůstky. Od soukromého chovatele z Německa se podařilo získat pár supů afrických. Tento dravec patří v přírodě ke kriticky ohroženým, jeho počty poslední roky klesají neuvěřitelně rychlým způsobem. Za tři generace se populace supů afrických zredukovala o 81 procent! A přestože se dříve jednalo o jednoho z nejrozšířenějších dravců v Africe, dnes už z některých států západní části kontinentu úplně vymizel. Masivní úbytek supů mají na svědomí především pytláci, kteří je tráví, aby hejna supů neupozorňovala strážce parku na mršiny. Liberecká zoo je jediná v Česku, která tyto dravce chová. Zatím jsou umístěni v zázemí, až se dostatečně adaptují na nové prostředí, budou přesunuti do expoziční části.

Sup africký

Nové druhy ptáků jsou k vidění i v pavilonu tropů, kde se zabydlel ledňák obrovský, jehož původní domovinou je Austrálie a Nový Zéland, a poštolka vrabčí. Ta obývá celou Severní a část Jižní Ameriky.

Abychom ale nezůstali jen u ptáků, do zoo přicestoval, také z Německa, samec pandy červené. První setkání s libereckou samičkou proběhlo bez agresivních výpadů a všichni tak doufají v úspěšné spojení.

Gabriela Volná

Ledňák obrovský

CCBC DO ŠKOL - TIPY PRO ONLINE MATERIÁLY DO VÝUKY

Česká koalice pro ochranu biodiverzity (CCBC), jejímž členem je i liberecká zoo, nabízí praktickou knihovnu online vzdělávacích materiálů pro využití v přírodopisu, biologii, ekologii, zeměpisu nebo společenských vědách.

Výuková videa s pracovními materiály společně s populárně-naučnými přednáškami a zážitkovými programy tvoří nabídku vzdělávání CCBC. Všechny formy vzdělávání lze využít zvlášť nebo je vzájemně kombinovat. Videi i přednáškami Vás provedou zkušení lektori a odborníci, kteří se daným tématům dlouhodobě věnují.

Více informací naleznete [ZDE](#).

Ondřej Šíp

SLEDUJTE NÁS NA FACEBOOKU

Vážení příznivci ekologické výchovy, rádi vám připomínáme, že DIVIZNA má své facebookové stránky, kde se vždy dozvíte, co se u nás děje nového. Facebookovou stránku naleznete [ZDE](#) nebo můžete použít QR kód níže prostřednictvím vašeho mobilního telefonu nebo tabletu.

**DIVIZNA
LIBEREC**